

verslag

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

KvK Utrecht 30276683

T 030 274 91 11
F 030 274 29 71
info@rivm.nl

Datum

8 december 2016

Bespreking	Maatschappelijke klankbordgroep
Vergaderdatum en -tijd	6 december 2016 10:00 - 12:00
Vergaderplaats	Hotel Mercure Den Haag Central Spui 180 2511 BW Den Haag
Deelnemers	Arie Verhoef (VACO), Peter Leeflang (VWS), Bart Zijlstra (VWS), Martijn Martena (VWS), Ron Lemmers (VWS), Jette Bijlholt (ILT), Andre de Jeu (VSG), Ronald Huijser (VSG), Jan Woldman (GGD), Joost Kester Jacobs (RecyBEM), Mark van Berkum (KNVB), Jelle Doosje (GGDGHOR NL), Joris van der Voet (I&M), Dick Sijm (NVWA - BuRO), Ben Moonen (BNSC), Marcel Mennen (RIVM), Mariette Pasman (RIVM), Els van Schie (RIVM - voorzitter), Marleen Kraaij (RIVM – notulist)

Opening

Op 6 december kwam voor de vierde keer een maatschappelijke klankbordgroep bijeen over het onderwerp rubbergranulaat op sportvelden om signalen en vragen die leven in de maatschappij in beeld te brengen en met elkaar te delen.

Stand van Zaken RIVM onderzoek

Het onderzoek verloopt volgens planning binnen een strak tijdschema. De afrondende stap is het verwerken van de uitslagen van de laatste migratiestudies. Op 10 willekeurige velden zijn drie keer zoveel monsters genomen, voor contra-expertise en extra analyses. Deze extra analyses worden in drie verschillende laboratoria uitgevoerd om erachter te komen of en welke stoffen er vrij komen uit rubbergranulaat bij huidcontact, als dit wordt ingeslikt en of er stoffen ingeademd kunnen worden. Deze analyses lopen nu nog. De resultaten zijn cruciaal om de blootstellingsscenario's te kunnen doorrekenen en tot zorgvuldige eindconclusies te komen. Er zijn blootstellingsscenario's uitgewerkt voor voetballers van verschillende leeftijdsgroepen met specifieke aandacht voor keepers. Met het Ministerie van VWS als opdrachtgever is afgesproken dat het onderzoek voor de kerst openbaar wordt gemaakt. Na 12 december kan het RIVM pas aangeven wanneer de onderzoeksgegevens in december openbaar gemaakt kunnen worden. Eind december wordt een kort Nederlands rapport met Engelstalige samenvatting gepubliceerd. Het volledige onderzoeksrapport volgt in januari, inclusief een Engelstalige versie, zodat de Nederlandse gegevens ook in de lopende internationale studies kunnen worden meegenomen.

Op 22 en 24 november jl. hebben twee bijeenkomsten plaatsgevonden met kleine groepen burgers. Een aantal mensen heeft het RIVM benaderd met vragen en

zorgen over rubbergranulaat op kunstgrasvelden. We hebben ongeveer een kwart van hen uitgenodigd om deel te nemen aan groepsgesprekken. Twaalf van hen hebben daar gebruik van gemaakt. Een verslag van beide avonden is op de RIVM website geplaatst.

Datum
8 december 2016

Overige activiteiten

Afgelopen week was er veel media aandacht voor de eerste resultaten van het RecyBEM/ VACO onderzoek. De gekozen frames en wijze van het benaderen van diverse klankbordgroepleden laten zien dat er veel aandacht is voor het thema en het RIVM onderzoek. De focus van het RIVM onderzoek ligt op de gezondheidsrisico's van sporten op rubbergranulaat. Diverse leden signaleren dat de discussie over de verschillende normen (mengsel, producten, speelgoed) in de media toeneemt. Er lijkt meer ruimte voor overtuigingen en uitgesproken standpunten dan voor achtergrondinformatie over onderzoekstechnieken en blootstelling.

Anticiperen op de uitkomsten van het RIVM onderzoek

Net als de vorige keer wordt er aan de hand van drie scenario's van gedachten gewisseld over de rol die de verschillende klankbordgroepleden zien voor zichzelf na publicatie van het RIVM rapport.

Globaal wordt nagedacht over wat het betekent als uit het onderzoek komt dat het veilig is om te sporten, of dat het veilig is maar beter is om blootstelling voor kleine kinderen laag te houden omdat zij op een heel andere manier in contact komen met het rubbergranulaat, of als blijkt dat het onveilig is om te sporten.

Het is een gedeeld streven om te voorkomen dat er overhaaste of onomkeerbare besluiten worden genomen op basis van onjuist geïnterpreteerde informatie. Het zorgvuldig communiceren van de onderzoeksresultaten naar (ouders van) sporters en bestuurders van sportclubs en gemeenten is belangrijk. Dit is een uitdaging bij veel media-aandacht en waarbij rekening moet worden gehouden met grote verschillen in risicobeleving. Verschillende leden van de klankbordgroep verkennen zelf ook scenario's om voor te bereiden op de vertaling van de onderzoeksgegevens naar eventuele handelingsperspectieven voor hun doelgroepen: (ouders van) sporters, sportclubs en bestuurders.

Het RIVM heeft het voornemen om de KNVB, VSG en GGD-en enkele uren voor publicatie van het rapport te informeren over de conclusies. Zo kunnen zij zich voorbereiden op vragen van (ouders van) sporters en bestuurders van sportclubs. Het RIVM bereidt met deze partners ook enkele communicatiemiddelen voor. Op het moment dat het onderzoeksrapport openbaar wordt gemaakt, wordt dit ook aan alle leden van de maatschappelijke klankbordgroep verzonden.

Volgende bijeenkomst

In januari wordt een nieuwe bijeenkomst georganiseerd door het RIVM om terug te kijken op de publicatie van het rapport.